

### Miljøstyrelsens overordnede bemærkninger til 3. Limfjordsforbindelse vedr. naturbeskyttelsesdirektiverne

MST bemærker indledningsvist, at MST ikke har haft miljøkonsekvensrapporten for 3. Limfjordsforbindelse i høring tidligere i forløbet og at høringsperioden for udkastet til forslag til anlægslov, set i den sammenhæng, har været ganske kort. Dette indebærer, at det ikke har været muligt fuldt ud at vurdere, om grundlaget for vurderinger i MKR er tilstrækkeligt, om vurderingerne er fagligt korrekte – eller om vurderinger og konklusioner i MKR er korrekt gengivet i det fremsendte udkast til anlægslov. MST kan altså ikke i tilbundsående omfang (jf. nedenfor anførte bemærkninger), kommentere og vurdere beskrivelserne af de miljømæssige konsekvenser og af projektets overensstemmelse med gældende lovgivning og praksis på naturområdet, jf. habitatbekendtgørelsen, artsfredningsbekendtgørelsen, naturbeskyttelsesloven m.fl.

MST har med ovenstående forbehold umiddelbart noteret følgende:

#### Væsentlighedsvurdering:

- Der er tre fugle på udpegningsgrundlaget, som er ikke omfattet af vurderingen (s. 14/33). Det drejer sig om fiskeørn, blå kærhøg og dværgterne.

- MST vurderer, at en væsentlighedsvurdering ikke er tilstrækkelig, men at der bør laves en Natura 2000-konsekvensvurdering for følgende forhold:

- 1) Det fremgår af væsentlighedsvurderingen, at gravearbejdet i Limfjorden syd for Egholm vil finde sted i perioden november til marts, da det vurderes at frigivelsen af næringsstoffer i forårs- og sommerperioden kan medføre opblomstring af fytoplankton (s. 44/33). Væsentlighedsvurderingen beskriver dette som en projektforudsætning. Med udgangspunkt i den eksisterende praksis omkring væsentlighedsvurderinger, er der efter Miljøstyrelsens opfattelse tale om en aktivitet, der har karakter af en afværgeforanstaltning, og at der derfor bør laves en fuld konsekvensvurdering.
- 2) Odder er på udpegningsgrundlag i N15 (omfatter vestlig del af Egholm). At der anlægges faunapassager under motorvejen på den østlige del af Egholm for at sikre, at Odder kan krydse vejen, anser MST for at være en afværgeforanstaltning.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse vedr. Vesterhav Syd Havmøllepark landanlæg præciseret følgende: "Selve det forhold, at der i forbindelse med en væsentlighedsvurdering tages hensyn til foranstaltninger med henblik på at undgå eller reducere et projekts skadelige virkninger på et Natura 2000-område, forudsætter således, at en væsentlig påvirkning af lokaliteten må anses for sandsynlig, og dermed, at der skal foretages en fuld konsekvensvurdering." (<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/6bae6eb4-2be0-4319-a6d2-bfcdab9ea2c3?highlight=vesterhav%20syd>)

#### Miljøkonsekvensrapport, bilag IV-arter

- Ifølge rapporten planlægges der yderligere undersøgelser af yngle- og rastesteder for odder og flagermus. Det, at undersøgelserne ikke er foretaget på forhånd, gør det svært at vurdere om det kan afvises, at projektet vil skade yngle-/rastesteder for flagermus og odder. Det gør det ligeledes svært at vurdere om der på nuværende tidspunkt er foretaget de nødvendige besigtigelser og vurderinger, eller om nogle af disse kan udskydes.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse vedr. Baltic Pipe-projektet bemærket, "...at habitatvejledningens omtale af muligheden for at udskyde en vurdering forudsætter, at bilag IV-hensynet varetages i forbindelse med efterfølgende tilladelser." (<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/8027f331-6db4-4b88-9876-e7e4767c19e9>)

Herved kompenseres for tab af yngle- og rastesteder på længere sigt.

MST gør opmærksom på, at projekters indgriben i beskyttede arters økologiske funktionalitet, somme tider kan imødekommes ved brug af afværgeforanstaltninger. Det forudsætter dog, at erstatningsbiotopen er etableret og fungerende forud for, at det eksisterende yngle- og rastested nedlægges. Denne forudsætning ses ikke imødekommet ved udpegning af veterantræer, der på sigt vil udvikle sig til potentielle yngle-/rastesteder. Se afsnit 2.3.4.d i Vejledning om streng beskyttelse af dyrearter af fællesskabsbetydning i henhold til habitatdirektivet for uddybning - [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=PI\\_COM:C\(2021\)7301&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=PI_COM:C(2021)7301&from=EN).

Afslutningsvist understreger MST, at ovenstående identificerede problemstillinger er med forbehold for, at en nærmere gennemgang af miljøkonsekvensrapporten vil kunne identificere yderligere problemstillinger, der skal adresseres.